

Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 28 февруари 2017 година

Соопштение за печат

Позначајни движења во платниот биланс¹ во декември 2016 година

Во декември 2016 година, во тековните трансакции со нерезиденти е остварен дефицит од 55,9 милиони евра. Во финансиската сметка, нето-приливите од директни инвестиции (77,9 милиони евра), заеми (64,1 милион евра) и портфолио-инвестиции (6,9 милиони евра), ги надминаа нето-одливите кај трговските кредити (15,7 милиони евра) и валутите и депозитите (11,8 милиони евра), што овозможи финансирање на дефицитот во тековната сметка и дополнителен раст на девизните резерви (за 65,5 милиони евра).

Збирно, за 2016 година, во тековната сметка бележиме дефицит во износ од 303,3 милиони евра, што е повеќе за 116,4 милиони евра од остварувањето во 2015 година. Во текот на годината, во финансиската сметка се остварени значителни нето-приливи врз основа на портфолио и директни инвестиции, заеми и трговски кредити, коишто го финансираа дефицитот во тековната сметка и одливните ставки во финансиската сметка и воедно обезбедија раст на девизните резерви во износ од 338,2 милиона евра.

Основни компоненти на платниот биланс на Република Македонија

(во милиони евра)

	XII-2016	I-XII.2016	месечна промена		годишна промена		збирна промена	
			милиони евра	%	милиони евра	%	милиони евра	%
Тековна сметка	-55.9	-303.3	6.1	-9.8	17.5	-23.8	-116.4	62.2
Стоки	-197.1	-1,854.3	-29.4	17.5	8.9	-4.3	-27.7	1.5
Услуги	16.7	398.8	2.5	17.9	24.3	...*	56.8	16.6
Примарен доход	-36.5	-419.2	-2.1	6.1	-10.0	37.8	-133.1	46.5
Секундарен доход	161.0	1,571.3	35.1	27.9	-5.8	-3.5	-12.4	-0.8
Капитална сметка	-0.2	10.0	-0.1		-2.6		2.6	
Финансиска сметка	-56.0	-307.5	4.1		24.2		-124.3	
Директни инвестиции	-77.9	-354.0	-32.7		-45.2		-151.3	
Портфолио инвестиции	-6.9	-429.2	-16.2		87.1		-363.5	
Валутите и депозити	11.8	279.5	-81.0		16.1		-7.6	
Заеми	-64.1	-106.0	-178.7		-17.8		-160.1	
Трговски кредити	15.7	-35.0	60.6		25.7		37.5	
Девизни резерви	65.5	338.2	252.0		-41.7		521.6	

...* индексот е над 100.

Напомена: Во финансиската сметка знакот (-) означува нето-приливи од странство. Кај девизните резерви знакот (+) означува зголемување, додека знакот (-) означува намалување на девизните средства.

Извор: НБРМ.

¹ Платниот биланс претставува статистички извештај којшто систематски ги сумира сите економски трансакции на Република Македонија со странство за определен временски период, односно ги сумира тековните, капиталните и финансиските трансакции помеѓу резидентите и нерезидентите.

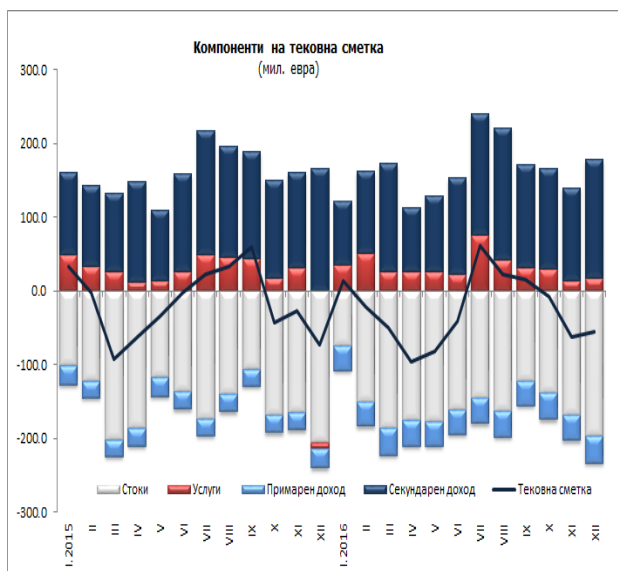
Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

Тековна сметка

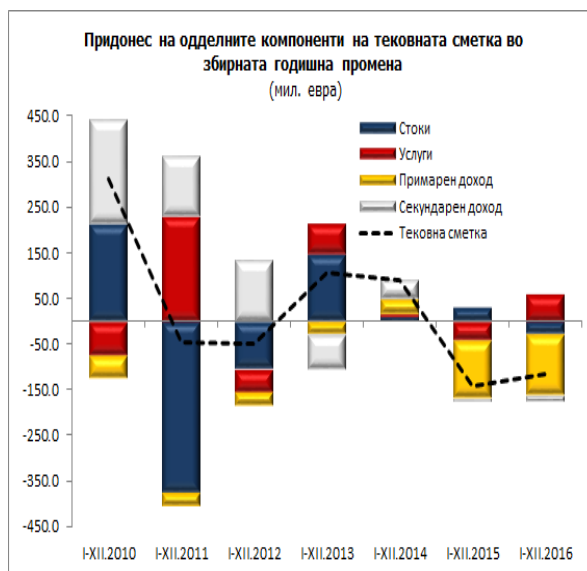
Негативното салдо во тековната сметка во декември, во износ од 55,9 милиони евра, произлегува од високиот дефицит од стоковната размена (197,1 милион евра) и дефицитот кај примарниот доход (36,5 милиони евра), коишто ги надминаа суфицитите остварени кај секундарниот доход и размената на услуги (161 и 16,7 милиони евра, соодветно).

Во споредба со претходниот месец, дефицитот на тековната сметка е понизок за 6,1 милион евра, во услови кога повисоките нето-приливи кај секундарниот доход (за 35,1 милион евра) го надминаа месечниот раст на дефицитот од размената на стоки (за 29,4 милиони евра).

На збирна основа, дефицитот во тековната сметка за 2016 година е продлабочен за 116,4 милиони евра. Притоа, повисоките дефицити кај примарниот доход и во стоковната размена (за 133,1 и 27,7 милиони евра, соодветно), како и понискиот суфицит кај секундарниот доход (за 12,4 милиони евра), само делумно беа компензирани со повисокиот суфицит во размената на услуги (за 56,8 милиони евра).

Извор: НБРМ.

Финансиска сметка

Во декември, најзначајни нето-приливи од финансиски трансакции со нерезиденти се остварени врз основа на директни инвестиции (77,9 милиони евра) и заемите (64,1 милион евра).

На нето-основа, во декември 2016 година, кај директните инвестиции бележиме приливи од 77,9 милиони евра, додека збирно за целата 2016 година, се евидентирани нето-приливи

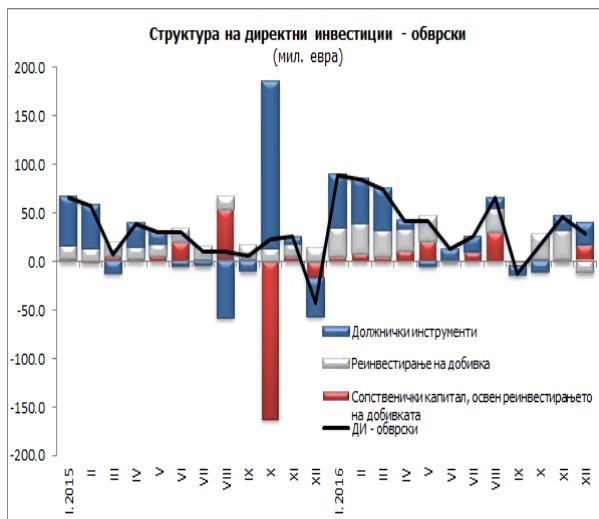
Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

од 354 милиони евра, што е повеќе за 151,3 милиони евра од нето-приливите остварени во 2015 година.

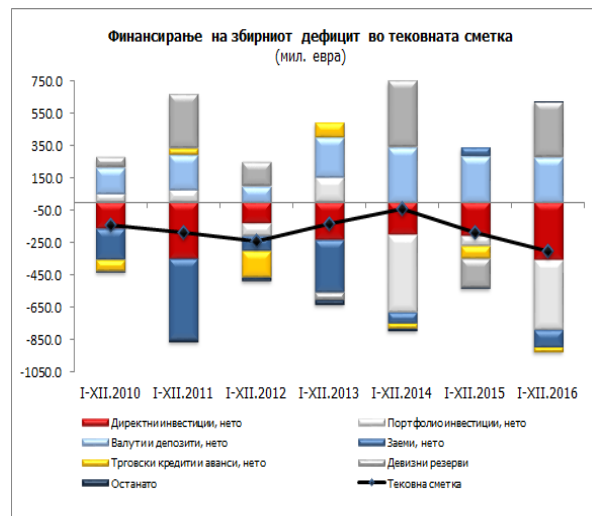
Обврските врз основа на директни инвестиции² во декември се зголемени за 28,7 милиони евра, главно заради зголемените вложувања во форма на сопственички капитал и должнички инструменти (17,6 и 22 милиона евра, соодветно), наспроти негативната промена кај реинвестирањето на добивката (10,9 милиона евра). Вкупно, за 2016 година, се остварени нето-приливи во износ од 516,6 милиони евра, што претставува зголемување за 254,3 милиони евра во однос на 2015 година.

Средствата врз основа на директни инвестиции во декември се намалени за 49,2 милиона евра, главно врз основа на должнички инструменти (наплата на побарувања врз основа на одобрени заеми и трговски кредити). Кај оваа категорија, во текот на 2016 година се остварени нето-одливи од 162,5 милиони евра, што е повеќе за 103 милиони евра во споредба со 2015 година.

Во декември 2016 година, кај заемите бележиме зголемување на нето-обврските за 64,1 милион евра, пред сè кај останатите сектори³ (30,5 милиони евра), секторот „држава“ (19,9 милиони евра) и секторот депозитни институции (10,7 милиони евра).

Извор: НБРМ.

Ревизии на податоци

Податоците за платниот биланс во ова соопштение содржат редовни ревизии на податоците за периодот јануари – ноември 2016 година, коишто во најголем дел произлегуваат од

² Се прикажуваат директни инвестиции во зависност од тоа дали финансиските трансакции создаваат обврска кон или побарување (средства) од странство.

³ Останатите сектори опфаќаат: останати финансиски институции, нефинансиски претпријатија, домаќинства и непрофитни институции коишто им служат на домаќинствата.

Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

новите податоци добиени од кварталните извештаи за остварениот и планираниот финансиски резултат во тековната година на друштвата со вложување од странство и кварталните извештаи за побарувањата и обврските врз основа на комерцијално работење на резидентите со странство, но и од подобар опфат на податоците за размената на стоки и услуги со нерезиденти.

Ревизијата за периодот јануари – ноември 2016 година доведе до повисок дефицит во тековната сметка за 61,6 милиони евра и истовремено зголемување на директните инвестиции на нето-основа за 68,1 милион евра, главно заради повисоката оценка на компаниите со странски капитал за новосоздадена добивка во 2016 година.

Придружни информации

Временски серии податоци: годишни, квартални и месечни податоци за платниот биланс:
<http://www.nbrm.mk/?ItemID=5ED8DADBAEF3C947A047BBAA641BBD7D>

Методолошки појаснувања:

<http://www.nbrm.mk/?ItemID=5ED8DADBAEF3C947A047BBAA641BBD7D>

Следни објавувања: Календар на објавување податоци

<http://nbrm.mk/?ItemID=7B1CC2F73E9A3641B2F05235A02C8BDC>

Месечен платен биланс: 31 март 2017 (референтен пресек заклучно со јануари 2017 година).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3215 181 локал 103 (или 110/108).